

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

מספר בקשה: 2

לפני כבוד השופטת יעל בלכר

המבקשות (המשיבות בערעור)
1. רשות מקרקעי ישראל
2. פרידמן חכשורי חברה להנדסה ולבניה בע"מ
3. אביוד נכסים בע"מ
4. אלעד נכסים בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יוסי אשכנזי

נגד

המשיב (המערער)
אבי גליציאן
ע"י ב"כ עו"ד יוסי רפפורט

החלטה

לפניי בקשת המשיבות לערעור לדחות את הערעור על הסף מחמת איחור בהגשתו ומנגד, בקשת המערער להארכת מועד להגשת הערעור (בדיעבד), עד למועד הגשתו.

הצדדים יכוננו כמעמדם בתיק העיקרי (המערער והמשיבות, בהתאמה).

1. עסקינן בערעור על פסק דינו של בית המשפט קמא (כב' השי' נמרודי) מיום 9/6/20, שהורה על סילוק ידו של המערער (נתבע 6) ממקרקעין המצויים ב"שכונת הארגזים" בתל אביב והורה על פינוי המקרקעין עד ליום 15/7/20, תוך שנקבע כי המערער אינו זכאי כלל לפיצויים. המערער חוייב בהוצאות ושכ"ט עו"ד (פסק הדין).

2. כאמור, פסק הדין ניתן ביום 9/6/20. הערעור הוגש ביום 3/8/20 מבלי שהתבקשה אורכה.

3. יצוין כי עם הגשת הערעור הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע של פסק הדין, שנדחתה בהחלטה מיום 26/8/20 (בקשה מס' 1). בסמוך לאחר הגשת הערעור, ביום 4/8/20, הוגשה הבקשה לדחיית הערעור על הסף בשל איחור בהגשתו. עם תשובתו לבקשה, ביקש המערער אורכה (בדיעבד) להגשת הערעור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

תמצית טענות הצדדים

4. לטענת המשיבות, מעיון בתיק הממוחשב בבית המשפט קמא עולה כי ב"כ המערער צפה באמצעות מערכת נט-המשפט בפסק הדין ביום 10/6/20 (למחרת היום בו ניתן); וכי נעשתה לו המצאה כדין באמצעות כתובת הדוא"ל שמסר, לכל המאוחר עד ליום 13/6/20. בנסיבות אלה, הערער הוגש באיחור, המועד האחרון להגשתו חל ביום 25/6/20 (כך בבקשה, לאחר מכן הובהר כי מדובר בטעות והמועד צ"ל 25/7/20). ומשכך יש להורות על דחייתו על הסף. בנוסף, הצהרת ב"כ בכתב הערער לפיה פסק הדין נצפה לראשונה על ידי ב"כ המערער ביום 20/6/20 - כפי שצוין בפתח הערער שהוגש - אינה עולה בקנה אחד עם הנתונים המצויים בתיק הממוחשב, כאמור לעיל.
5. בתשובה לבקשה מודה המערער, כי הערער הוגש באיחור, אך מציין כי מדובר באיחור בן 6 ימים בלבד; והתבקשה הארכת המועד להגשת הערער עד למועד הגשת הערער בפועל, ביום 3/8/20. לטענת המערער, על פי הדין והפסיקה, לרבות תקנה 497 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (התקנות), מועד המסירה של פסק הדין הוא ביום 14/6/20, שכן יום 13/6/20 הוא יום שבת. מכאן, שהמועד האחרון להגשת הערער חל ביום 28/7/20 (ולא כפי שהוצג על ידי המשיבות).
6. עוד טוען המערער כי לנוכח ביצוע ההמצאה של פסק הדין באמצעי אלקטרוני, עליו להוכיח "היפוכו של דבר" לעניין מועד מסירת פסק הדין, כפי שקובעת תקנה 497 ולא נדרש "טעם מיוחד" לפי תקנה 528. עם זאת, "למען הזהירות" פירט המערער גם טעמים מיוחדים המצדיקים את הארכת המועד, לפי תקנה 528 לתקנות. לטענת ב"כ המערער, הגשת הערער באיחור ולאחר המועד הקבוע בדין, יסודה בטעות בתום לב, שהתבררה לו רק לאחר שהוגשה הבקשה לסילוק על הסף. לפי הטענה, כיוון שאינו מתמצא בענייני מחשוב הוא נעזר בעו"ד פרטוש אשר שוכר חדר במשרדו (אך אין להם פעילות עסקית משותפת) בכל הקשור לענייני המחשוב במשרד; וביקש ממנו לבדוק מתי הייתה ההמצאה של פסק הדין. עו"ד פרטוש בדק ואמר לו כי פסק הדין נשלח לדוא"ל שלו ביום 20/6/20, וב"כ המערער רשם לפניו תאריך זה, לצורך הגשת הערער במועד. ב"כ המבקש ציין כי הוא עוסק מזה 50 שנים בליטיגציה ויודע היטב את חשיבות מועדי הגשת הערער. כאמור, רק עם הגשת הבקשה לדחיית הערער נודע לב"כ המערער כי פסק הדין הומצא לדוא"ל ביום שבת ה- 13/6/20 (ולא ביום 20/6/20). ב"כ המערער הצהיר כי לא צפה בפסק הדין ביום 10/6/20, שכן אינו יודע לעשות זאת ואף אינו יודע מי צפה בפסק הדין במועד זה. לא נמסר לו על כך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

דבר ע"י מי ממושרדו, שמנה לעת הרלבנטית, עו"ד חדשה שלא התמצאה בנט המשפט ועו"ד ותיקה שיצאה את המשרד בסיום עבודתה במועד המצוי. עוד ציין, כי סעד את אשתו שהייתה מאושפזת תקופה ארוכה (כ-70 ימים) עד ליום 23/6/20 ובמשך תקופה זו "היה מנותק כמעט לגמרי ממשרדו" (ס' 15.4 לתשובה). המערער טען עוד, כי המשיבות יזדקקו למקרקעין בעוד מספר שנים ובנסיבות אלה ובשים לב לאיחור הקצר בן 6 ימים, טרם התגבש אינטרס ההסתמכות אצל המשיבות; ובנוסף, סיכויי הערעור טובים. הפרוצדורה אינה מיטת סדום ולמשיבות לא ייגרם כל נזק מקבלת הבקשה. תשובת המערער נתמכה בתצהיר ב"כ ובתצהיר עו"ד פרטוש הנזכר לעיל.

7. המשיבות מתנגדות לבקשה להארכת המועד. לטענתן, יש למנות את המועד להגשת הערעור על פי "כלל הידיעה", לאור שיחה טלפונית שנערכה בין הצדדים שבה הוזכר פסק הדין, יום לאחר שניתן. טעות משרדית אינה עולה כדי טעם מיוחד לצורך הארכת המועד להגשת הערעור. אשפוז אשתו של ב"כ המערער ושחרורה למעלה מחודש לפני המועד האחרון להגשת הערעור, אינו יכול אף הוא, להצדיק את הארכת המועד המבוקשת. עוד נטען כי העובדה שהערעור הוגש באיחור קטן יחסית אינה מעלה ואינה מורידה לאור הפסיקה הבוחנת את מהות האיחור ולא משכו. כמו כן, המשיבות הסתמכו על פסק הדין ופתחו תיק הוצ"פ לאכיפתו וסיכויי הערעור אפסיים.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים מצאתי להיעתר לבקשה להארכת המועד להגשת הערעור עד ליום 3/8/20 (הוא מועד הגשתו בפועל).

9. ראשית, מועד ההמצאה לצורך העניין הוא יום 14/6/20.

10. לפי תקנה 497ג (1ג) לתקנות "יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעת השליחה כפי שמופיעים בשעון פנימי שבמערכת המחשוב של בתי המשפט המכויל על פי כללים מקובלים". משעה שההמצאה לאור הוראות אלה, חלה ביום שבת 13/6/20 הרי שהמועד לצורך ערעור נמנה מיום ראשון 14/6/20.

11. לא ראיתי בנסיבות העניין לקבוע (כבקשת המשיבות), כי מועד המסירה הוא יום 10/6/20, שבו רשומה לכאורה צפייה יזומה של ב"כ המבקש בפסק הדין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

12. לאור הוראות התקנות ועל פי הפסיקה "צפייה יזומה של בעל דין בהחלטת בית המשפט באמצעות מערכת נט המשפט, אינה מהווה בדרך כלל המצאה כדין, ומכאן שאין בה כדי להתחיל את מניין הימים העומדים לרשותו להגיש הליך ערעורי על אותה החלטה" בש"א (8839/18 כהן נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב (הפול"ל) מיום 19/12/18, ס' 8). כאמור שם, המצאה כדין באמצעות נט המשפט, היא בדרך של "הודעה באתר", שבה מתקבלת בדואר האלקטרוני (שעדכן הנמען), הודעה על קיומה של ההחלטה בצירוף קישור אליה (ראו גם החלטתי החלטתי בע"א 56677-06-19 עפג'ין נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב - "הפול" מיום 4/6/20 וההפניות שם).

13. עם זאת, ייתכנו נסיבות שבהן תחשב הצפייה היזומה כהמצאה, מכוח הריג של "כלל הידיעה". כפי שנקבע בע"א Jsc Vtb Bank 1948/15 נ' ד"ר מרגוליס (6/3/17, ס' 11 לפסק דינו של כב' השי' זילברטל) "אמנם במרוצת השנים הוכרה בפסיקה האפשרות להעדיף, בנסיבות מסוימות, את מועד הידיעה של בעלי הדין על ההחלטה על פניו מועד המצאת ההחלטה, וזאת לעניין תחילתה של התקופה העומדת לו להשיג על אותה החלטה (כאשר ברי כי נסיבות מעין אלו עשויות להתגבש גם מקום בו הידיעה על ההחלטה היא תולדה של צפייה יזומה בהחלטה במערכת ממוכנת). אך בצד זאת הובהר כי הכלל הרגיל הוא אכן 'כלל ההמצאה' בעוד ש'כלל הידיעה' הוא חריג, אשר יופעל לרוב בשל חוס תום-לב דיוני שנפל בהתנהלות בעל-הדין המערער". בהמשך לכך, הפנה בית המשפט בעניין מרגוליס הנ"ל, בהסכמה, לאמור בבש"א 1788/06 קלינגר נ' זקס מיום 13/11/07, שם נקבע כי "אפילו ידע המשיב על קיום פסק הדין זמן קצר קודם להמצאתו, הרי בנסיבות רגילות ושגרתיות, כפי שאירעו כאן, הוא היה רשאי להניח כי מניין הימים להגשת ערעור ייספר ממועד המצאת הפסק, ולא חלה עליו כל חובה דיונית להניח כי מנין הימים יחל ממועד ידיעתו בפועל על קיומו של הפסק. ברי, כי בהתנהגותו של המשיב לא היה כל ניצול לרעה של הליכי בית המשפט, ולא היה יסוד כלשהו של חוסר תום לב דיוני, שעשוי היה לצדיק בנסיבות מיוחדות החלת חריג לכלל ההמצאה. אילו נתקבלו טענות המערערות בעניין זה, היה משול הדבר להפיכת כלל הידיעה לכלל הדיוני המחייב, וכלל ההמצאה היה נדחק לקרן זווית. זאת אין לקבל".

14. על יסוד הדין כמתואר, בשים לב לתצהיר ב"כ המבקש ותצהיר עוה"ד הנוסף ובמכלול הנסיבות אינני סבורה כי עסקינן בנסיבות העולות כדי "חוסר תום לב דיוני" מצד המערער, אשר מצדיק את החלת חריג של "כלל הידיעה" לצורך מניין הימים לערעור. זאת, אף אם ב"כ המשיבות מסר לב"כ המערער בשיחה טלפונית, כי ניתן פסק דין. כמפורט לעיל, ב"כ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

- המערער אף הצהיר כי לא עיין בפסק הדין ביום 10/6/20 ולא מצאתי טעם שלא לקבל את גרסתו, שנתמכת גם בתצהיר עו"ד פרטוש ויתר הנסיבות.
15. **סיכומם של דברים עד כה:** לצורך מניין הימים להגשת הערעור מועד המסירה הוא יום 14/6/20. המועד להגשת ערעור הוא 28/7/20. הערעור שהוגש ביום 3/8/20, הוגש באיחור של שישה ימים.
16. עתה יש לדון בבקשה להארכת מועד להגשת הערעור.
17. בניגוד לטענת המערער, עליו להוכיח קיומו של "טעם מיוחד" בגדר תקנה 528 לתקנות, לצורך הארכת המועד. ודוק: אין מדובר בטענה כי בניגוד לרישומי נט המשפט ההמצאה לא בוצעה בתאריך הנקוב במערכת הממוחשבת וכי ההודעה לא הגיעה לדוא"ל בתאריך הנקוב (או בכלל). טענה מסוג זה אכן מוסדרת בתקנה 497ג(2). כאמור, על יסוד מועד ההמצאה כפי שנקבע לפי תקנה 497ג, ההמצאה היא ביום 14/6/20 והערעור הוגש באיחור.
18. ככלל, על בעל-דין להגיש ערעור בגדרי המועדים הקבועים בדין. כלל זה מושתת על עקרון סופיות הדיון והצורך בהצבת גבול להתמשכות ההליכים; הציפייה של הצד שכנגד שלא להיות מוטרד לאורך זמן רב בנוגע לפסק-דין שבו זכה; האינטרס של בעלי הדין ושל הציבור בכללותו לחיזוק היציבות, היעילות והוודאות המשפטית; וכן, השאיפה להימנע מקשיים הכרוכים בניהול דיון בערעור או בבקשת רשות ערעור שהוגשו באיחור (בש"א 2487/14 ביבי נ' ליפר, ניתן ביום 14/5/2011).
19. יחד עם זאת, לפי תקנה 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (התקנות), שמורה לבית-המשפט הסמכות להורות על הארכת מועד הקבוע בחיקוק בהתקיים "טעמים מיוחדים שיירשמו". כך קובעת התקנה: "מועד או זמן שקבע בית המשפט או הרשם לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריכו מזמן לזמן, אף שנסתיים המועד או הזמן שנקבע מלכתחילה; נקבע המועד או הזמן בחיקוק, רשאי הוא להאריך מטעמים מיוחדים שיירשמו".
20. בקשה להארכת מועד נבחנת בשני שלבים. בשלב הראשון, נבחן קיומו של טעם מיוחד המצדיק את קבלת הבקשה. אם נמצא טעם שכזה, יש לעבור לשלב השני, בו נבחן קיומם של שיקולים לדחיית הבקשה ובכלל זה, אינטרס הצד שכנגד בהסתמכות על סופיות הדיון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

(ראו: בן נון וחבקין הערעור האזרחי, מהדורה שלישית - 2012, עמ' 168-170; בש"א 2487/14 הנ"ל; בש"א 8359/11 פלונית נ' פלוני, ניתן ביום 25/12/11).

21. בבש"א 954/11 הוליס תעשיות בע"מ נ' מדינת ישראל (14/3/2011) ציין כב' השופט גיזבראן את השיקולים אותם על בית המשפט להביא בחשבון בבואו להכריע בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, כדלקמן: "מכיוון שעניין לנו באיזון קונקרטי בכל מקרה ומקרה לפי נסיבותיו על פי מכלול השיקולים קשה מאוד לקבוע כללים הידועים מראש למקרים בהם תינתן הארכת מועד ולמקרים בהם תידחה הבקשה. אולם ניתן להצביע בין היתר על השיקולים הבאים שיש להביא בכלל חשבון: הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור, קיומו של הליך תלוי ועומד, מהות ההליך, הסתמכות בעל דין שכנגד וסיכויי הלכאוריים של ההליך הערעורי לגביו מתבקשת הארכת המועד... ככלל נקבע, כי טעם מיוחד המצדיק הארכת מועד הינו קיומן של נסיבות חיצוניות שאינן בשליטת בעל דין... ואילו מקום בו טעמי האיחור נעוצים בבעלי הדין עצמם או בבאי כוחם, לא יהיה בדרך כלל צידוק להארכת המועד שהוחמץ. יודגש כי אין המדובר ברשימת שיקולים ממצה. שאלת קיומם של טעמים מיוחדים להארכת מועד תיבחן תמיד על פי מכלול נסיבות העניין". ראו גם בש"א 5636/06 נשר נ' גפן, כב' הש' ביניש מיום 23/8/2006.

22. בדרך כלל "טעות משרדית", בדומה לזו העולה מטענות המערער, אינה מהווה טעם מיוחד לצורך הארכת המועד. בכל מקרה, על בעל דין הטוען לטעות משרדית לצרף תצהיר מפורט לגבי התרחשות הטעות הנטענת, כאשר "תצהיר אשר אינו אומר אלא שהאיחור נגרם לרגל טעות משרדית אינו משמש ראיה לצידוק ההארכה; המצהיר חייב לבאר, מהי הטעות המשרדית שנפלה וכיצד אירעה, שאם לא יעשה כן, לא תהא לבית המשפט האפשרות לפסוק, אם יש בידו להיענות למבקש." (זוסמן סדרי הדין האזרחי, מהדורה 7, בעריכת ש' לוי, 1995, עמ' 898; ראו גם: בן נון וחבקין, שם, טקסט מול ה"ש 125 בעמ' 178-179). על מנת שלא יימצא חסר אציין גם כי טעות בחישוב מניין הימים אף היא ככלל, אינה "טעם מיוחד" לצורך הארכת המועד (בן נון וחבקין, שם, בעמ' 180, מול ה"ש 134).

23. בענייננו מדובר בטעות מסיבות הקשורות בב"כ המבקש, אשר ככלל אינה מוכרת כ"טעם מיוחד". אולם אל מול זאת הוגש תצהיר מפורט של ב"כ המערער וכן תצהיר עו"ד פרטוש לתמיכה בטענה לטעות בתום לב. לכך יש לצרף את משך האיחור שאינו ארוך באופן יחסי (אם כי אין מדובר בעניין של מה בכך) ואת העובדה שמדובר בערעור בזכות, לרבות הזהירות הנדרשת בהערכת סיכויי הערעור (בש"א 6229/11 דון יחיאל נ' הועדה המקומית 10/1/12) - אשר כמכלול, מטים את הכף לעבר מתן אורכה להגשת הערעור, עד למועד שהוגש בפועל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5374-08-20 גליציאן נ' רשות מקרקעי ישראל ואח'

אוסף כי אינני סבורה שקיימת פגיעה ממשית באינטרס ההסתמכות של המשיבות. המשיבות טענו כי פתחו תיק הוצל"פ לביצוע פסק הדין ומכאן בין היתר, הפגיעה. אלא שאין בהארכת המועד להגשת הערעור כדי לדחות את הפינוי. להזכיר, הבקשה לעיכוב ביצוע נדחתה ועניינו של הערעור הוא בזכאותו הנטענת של המערער לפיצויים.

24. סוף דבר: אני מורה על הארכת המועד להגשת הערעור עד למועד שהוגש בפועל ודוחה את הבקשה לסילוק הערעור על הסף מחמת איחוד בהגשתו. בנסיבות העניין, לא מצאתי ליתן צו להוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.

ההחלטה ניתנה בסמכותי כרשמת.

המזכירות תדוור לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד אלול תש"פ, 13 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

יעל בלכר, שופטת